॥श्रीगणेशायनमः॥अथाश्वयुजीकर्मप्रयोगः॥आश्वयुजमासेपौर्णमास्या
माश्वयुजीकर्मकार्यं॥ ॥पूर्वेद्युःकृतोपलेपनादिनाप्रत्यवरोहिणेवक्ष्यमाण
मार्गेणनिवेशनमलंकृत्यभूमिंचसमीकृत्यपरेद्युःस्त्रीपुत्रादिसमेतोभ्यंगादि
विशेषस्नानंविधायशुक्लशुचीवासःप्रातरुपासनंकृत्वाभ्युदयिकश्राद्धंविधा
धृतपवित्रःप्राणानायम्यदेशकालौस्मृत्वा॥ममस्त्रीपुत्रादिसहितस्यन्यू
नातिरिक्तविषयसंपूर्णनानवसाधनसिद्धिद्वाराश्रीपरमेश्वरप्रीत्यर्थं
नित्यविधिरूपंआश्वयुजीकर्मकरिष्यइतिसंकल्प्य॥अग्निमुपसमाधा

१ य॥अस्मिन्नाध्वयुजीकर्मणिदेवतापरिग्रहार्थमन्वाधानंकरिष्यइत्यादि
चक्षुषी आज्येनेसंतमुत्काअत्रप्रधानं॥पशुपतिंचरुद्रंचैणंषातंकंषा
तंकद्रंचैणंशेषेणस्विष्टकृतमित्यादिमध्योयस्यइसंतमुत्कासमिद्रूपंच
यमग्नावाधायपरिसमूहनादिपूर्णपात्रनिधानांतंकृत्वाअग्नेअस्क
पवित्रवतिपूर्वेपशुपतयेत्वाजुष्टंनिर्वपामीतिचमुरश्चतुरोमुष्टीश्चर्वर्थभी
रूप्यसंख्ययानथैवत्रोक्ष्यावघातादिचरुश्रपणांतंकृत्वा॥आज्यमि शिव
श्रंपयःषातंकारव्यंहव्यंतरंकृत्वाऽज्यंसंस्कृत्यषातंकचरुंसंसृ १

पर्यग्निकृत्वाआज्योद्वासनादिआज्यभागांतंकृत्वासुवादिभिरन्वार
ब्धःस्वसान्निध्योतानुपवेश्यावदानधर्मेणचरुमवदाय।ॐपशुपतये
शिवायशंकरायषातंकायस्वाहेतिहुत्वा॥पशुपतयेशिवायशंक
रायषातंकायेदंनममेतिसंसृजेत्॥ततोयजमानोजलौअन्येनाप
स्तीर्यस्रुवेणैवषातंकंद्विरवदायाभिघारयेत्॥ततोयजमानः॥ॐ
उन्नमप्रणेमेमोपसदत्षातंकायस्वाहेत्यंजलिनैवहुत्वा॥षातं
कायेदंनममेतिसृजेत्॥चरुंषातंकशेषेसिष्टकृतंहुत्वाऽध्वर्युंच

Digitized with financial assistance from the
Government of Maharashtra
on 11 June, 2017

२

हनहोमादिककर्मशेषंसमाप्य॥पवित्रग्रथिंविसस्य॥भुविदेशेक्षिप्त
॥ ॥इत्याग्न्युजीकर्मप्रयोगः॥ ॥अथग्नयणप्रयोगः॥ ॥दर्श
र्णमास्याममावास्यावापर्वणितलाभेकृत्तिकादिविशाखा
देवनक्षत्रद्वयमध्येचंद्रानुकूल्येआग्नयणंकार्यं॥प्रातेस्नात्वासनंकृत्वा
संकल्पपूर्वकमाभ्युदयिकश्राद्धंविधायपवित्रंधृत्वाप्राणान
म्यदेशकालौस्मृत्वा॥ममरोगजरानिवृत्तिश्रीयशोन्नप्राप्तिद्वारा
परमेश्वरप्रीत्यर्थंनित्यविधिरूपमाग्नयंकरिष्यइतिसंकल्प्य

अस्मिन्नाग्नयणाख्येकर्मणिदेवतापरिग्रहार्थंअन्वाधानंकरिष्यइत्यादि
चक्षुषीआज्येनेत्यंतमुक्त्वाप्रधानं॥इंद्राग्निंविश्वान्देवान्सोमंसोमइ
त्येणद्यावापृथिवीचरुद्रव्येणशेषेणखिष्टकृदित्यादिसद्यो यस्यइत्यं
तमुक्त्वासमिद्यंत्रंयंवग्नावाधायपरिसमूहनादिपूर्वंपात्रनिधानांतंकृत्वा
प्रत्यगग्नेःशूर्पेपवित्रवतितूष्णींत्रिःचतुरश्चतुरश्रंनिरूप्यतंसंस्कृत्य
तथैवप्रोक्ष्यावेक्षणादिचरुप्रपणांतं तंकृत्वाआज्यसंस्कारादि
आज्यभागांतंकृत्वाअवदानधर्मेणचरुमवदाय॥ॐसजूर्ऋतुभिःसजूर्वि

३

धाभिः सजूरिंद्राग्निभ्यां त्वा हेति कृत्वा इंद्राग्निभ्यामिदं नमेति सृजेत्॥
पुनरवदाय॥ ॐ सजूर्ऋतुभिः सजूर्विधाभिः सजूर्विश्वेभ्यो देवेभ्यस्वा
हा॥ विश्वेभ्यो देवेभ्य इदं॥ पुनरवदाय॥ सजूर्ऋतुभिः सजूर्विधाभिः स
जूर्द्यावापृथिवीभ्यां त्वा हा॥ द्यावापृथिवीभ्यामिदं॥ इति तिस्र
आहुतीर्हुत्वा स्विष्टकृतमवशिष्टं पात्रांतरे कृत्वा तत्पात्रं सव्येपाणिं
कृत्वा धृतं प्रजापतये त्वाग्नहं गृह्णामि मह्यं श्रियै मह्यं यशसे मह्यमन्ना
द्यायेति मंत्रेण दक्षिणपाणिनाभिमृश्य॥ ॐ भद्रान्नः श्रेयः समनैष्ट

शिव
३

देवात्स्वायवेसनसमशीमहि त्वासनोमयोभूः पितवावेशेदृशंनो भवद्विपदेशं
नोभवेच तुष्पदेइतिमंत्रेणप्राश्यद्विराचम्य॥ तंत्रेदोषविदृष्टः॥ ॐ अमोसि
प्राणदृष्टंत्रवीम्यमासि सर्वानसिप्रविष्टः॥ समेजरारोगमपनुद्यशरी
रदमामधिमामृथाइंद्राइतिमंत्रेण त्मनोनाभिमालभेत्॥ ततःपत्नी
मध्यमहविःशेषंमंत्रंजाश्रीयात्॥ ततोयजमानः॥ धूमसेनहेन
होमादिपरिशेचनांतंकर्मशेषंसमाप्य॥ धृतपवित्रग्रथितंवित्रस्यश्रु
चिदेशेक्षिपेत्॥ इदमाज्ययज्ञंयदाश्वपुज्यांवोर्णमास्यांक्रियते॥

Digitized with financial assistance from the Government of Maharashtra on 11 June, 2017

४ तदेककालत्वादाश्वयुजीकर्मणामसमानतंत्रं भवति॥ तत्र आश्वयुजीकर्मप्रधा
नहोमंकृत्वाग्रयणहोमः॥ द्वयोश्चैरेकस्मिंश्चकृतेकृतत्वादितरं॥ आग्रयणं
नकार्यं॥ श्यामकेतुस्तुप्रशस्तंकुर्यान्नाग्रयणं॥ शास्त्रांतरेदृष्टत्वात्॥
इदंचाग्रयणमकृत्वानवान्नभक्षणस्यनिषिद्धत्वात्॥ दुर्भिक्षेपुरा
तनधान्यालाभेनवधान्यमस्पृष्वाधिकारार्थंमलमासेपिकार्यं॥स्वार्थेपरार्थेच॥७॥७॥
इतिशके१७९० किलकनामसंवत्सरेआश्विनवद्य६षष्ठी